Ähtävänjoen hyvän tilan turvaaminen ja yhteiseen jokikoordinaattorihankkeeseen ryhtymisestä päättäminen

Teknvk 02.11.2026 § 56
319/11.00.01/2026

Valmistelija hallintojohtaja Maria Ahvenniemi

Etelä-Pohjanmaan ELY-keskus on koordinoinut vuoden 2025–2026 aikana Ähtävänjoen vesivision tekemistä. Tapaamisissa on noussut vahvasti esille koko Ähtävänjoen veden laadun, riittävyyden, virkistyskäytön, elinkeinoelämän, matkailun ja hyvän kunnon turvaaminen. Vesivision suunnittelutapaamisissa on kokoonnuttu koko Ähtävänjoen valuma-alueelta aina Soinista Pietarsaareen saakka. Nämä kokoontumiset on koettu hyväksi vuoropuheluksi ja tarpeelliseksi yhteisen asian eteenpäin viemiseksi. Jokaisella kunnalla on omat tarpeensa ja lähtökohtansa, mutta kuitenkin sama päämäärä eli veden hyvän tilan saavuttaminen.

Vesivisiossa on noussut voimakkaasti esille ns. jokikoordinaattorin palkkaaminen. Eli palkataan ulkopuolinen henkilö/taho, joka koordinoin vesien kunnostustöitä ja suunnittelee/hakee toteutukseen rahoitusta maksajakuntiensa alueella. Näin yhden kunnan tekemät kunnostustoimenpiteet/ojitukset/kosteikot ym. nähtäisiin vaikuttavina asioina koko virtaavan veden alueella. Ähtävänjoki ei tunne kuntarajoja.

Veden laatu- ja riittävyys ovat puhuttanut kuntalaisia ja päättäjiä. Ilmastonmuutoksen seurauksena sään ääri-ilmiöt tulevat lisääntymään. Tulevaisuudessa meidän tulee sietää ja sopeutua entistä voimakkaampiin yhtäkkisiin sateisiin ja pitkiin kuiviin jaksoihin.

Ähtävänjoki alkaa Soinista ja päättyy Pietarsaaren kautta Perämereen. Elinvoimakeskus on alustavasti selvittänyt jokikoordinaattorin palkkaamisesta koko Ähtävänjoen valuma-alueelle sekä kustannustenjakoa. Tällöin henkilö palkattaisiin kolmeksi vuodeksi, jolloin kokonaisbudjettiarvio on 300 000 €. Tähän voidaan hakea valtion hankeavustusta (50 %), jolloin kuntien osuus olisi 150 000 €. Lisäksi Elinvoimakeskus on laskenut rahoitusmalleja kaikkien kuntien (8 kpl) kesken, kuntien pinta-alan, väkiluvun ja näiden keskiarvon mukaan. Keskiarvolla laskettuna Lappajärven kuntaosuus olisi edellä esitetyllä kustannuksella n. 16 766 € (n. 5 589 €/vuosi).

Kuntien kesken on pidetty hankevalmistelupalaveri ma 26.10.2026. Palaverissa tarkasteltiin uudelleen hankeaikaa ja -konsortiota. Hankeaika lyhennetään noin 1,5 vuoteen, jolloin kokonaisbudjetti laskee. Evijärven kunta on ottanut hankehakemuksen laadinnasta vetovastuun. Tavoitteena on hankeen toteutusaika kahden avovesikauden yli. Kun hankeaika lyhenee, Lappajärven kunnan rahoitusosuus olisi kokonaisuudessaan noin 9000 € (n. 5589 €/vuosi) vuosina 2027-2028.

Lappajärven kuntaa ovat jokikoordinaattorityön etenemisessä olleet valmistelemassa hanke- ja elinvoimakoordinaattori, hallintojohtaja ja ympäristösihteeri.

Laki kuntien ympäristönsuojelun hallinnosta § 6 on määrätty kunnan ympäristönsuojeluviranomaisen tehtävät, mm; edistää kunnan yhteistyötä muiden viranomaisten ja yhteisöjen kanssa ympäristönsuojeluasiassa.

Perusteluna hankkeeseen osallistumiselle on Lappajärven ja koko Ähtävänjoen vesistön tilan edistäminen sekä virkistyskäytön, elinkeinon ja matkailun kehittäminen ja turvaaminen. Hanke on Lappajärven kunnan strategian mukainen.

Esittelijä

Päätösehdotus

Tekninen valiokunta päättää esittää kunnanhallitukselle, että Lappajärven kunta osallistuu jokikoordinaattori -hankkeeseen. Hankkeelle esitetään määrärahavarausta (9.000,00 €/v) hanketoimintaan. Osallistumispäätös on ehdollinen myönteisen rahoituspäätöksen saamiselle, muussa tapauksessa asia raukeaa.

Päätös

Jari Ollila teki päätösehdotuksesta poikkeavan vastaehdotuksen, jossa Lappajärven kunta ei osallistu jokikoordinaattori -hankkeeseen, jota Vuokko Kraatari ja Sari Karlström kannattivat. Suoritettiin äänestys pohjaesityksen ja Jari Ollilan esityksen välillä. Jari Ollilan tekemä esitys voitti äänin 4-1. Jari Ollilan esitystä kannattivat Vuokko Kraatari, Sari Karlström, Heikki Honkaniemi ja Jari Ollila. Pohjaesitystä kannatti teknisen valiokunnan puheenjohtaja Maarit Ahola. Äänestyksen jälkeen, tekninen valiokunta päättää esittää kunnanhallitukselle, että Lappajärven kunta ei osallistu jokikoordinaattori -hankkeeseen.

Lisätietoja antaa

vt tekninen johtaja Juha-Matti Näykki
juha-matti.naykki(at)lappajarvi.fi, p. 044 3699505